

SPESIALENHETEN FOR POLITISAKER

PÅTALEVEDTAK

Dok. nr. 17

SAK NR 12591871 653/13-123

**ROMERIKE POLITIDISTRIKT MELDER OM UFORSIKTIG
OMGANG/OPPBEVARING AV SKYTEVÅPEN –
POLITIHØGSKOLESTUDENT A**

Anmeldelsen

Torsdag 22. august 2013 kl. 15.39 varslet Romerike politidistrikt Spesialenheten for politisaker om en skyteulykke på Sessvollmoen militærleir. Spesialenheten fikk opplyst at det i leiren pågikk et introduksjonskurs for 2. års studenter ved Politihøgskolen som skulle ut i praksis. Et vådeskudd var avført og en av studentene var skadet. Vedkommende var hentet av ambulanse. Senere samme ettermiddag meldte politidistriktet at studenten hadde skutt seg selv i foten ved hylstring av våpenet. Hun var påført en flenge i leggen og fikk behandling på legevakten. Etter behandlingen reiste hun samme kveld tilbake til leiren. Leder av kurset var hovedpraksisansvarlig E. På bakgrunn av mistanke om uforsiktig omgang med våpen besluttet Spesialenheten å iverksette etterforskning.

Sak ble opprettet ved Romerike politidistrikt, sak 12591871, i det Spesialenheten ba om bistand fra politidistriktet til umiddelbar bevissikring. Saken ble oversendt fra Romerike politidistrikt ved påtegnning 27. august 2013.

Av anmeldelsen i sak 12591871 fremgår at operasjonsleder den 22. august kl. 15.30 varslet patrulje U05 om å dra til skytebane 11 på Sessvollmoen. Årets GU2-studenter hadde bedrevet skytetrening med pistol og et vådeskudd hadde gått av. Patruljen ankom Sessvollmoen kl. 15.55. På stedet opplyste politioverbetjent og praksisansvarlig, E, at en student, A, hadde skutt seg i benet ved hylstring/avhylstring av tjenestevåpen i forbindelse med en øvelse på skytebanen. Hun sto da på standplass 4. Det hadde vært 13 studenter til stede på skytebanen da hendelsen fant sted, samt tre instruktører. I følge E har Politihøgskolen pålagt politiet å ha en instruktør per fem studenter. I følge anmeldelsen var åstedet urørt da U05 kom til stedet og plassen ble da sperret av med sperrebånd. Etter ordre fra Spesialenheten foretok Romerike politidistrikt ved patrulje V38 åstedundersøkelse, sikret våpenet, samt fotograferte åstedet. Det lyktes ikke politiet å finne prosjektilet. Åstedundersøkelsen var ferdigstilt ca. kl. 16.50. Kl. 18.00 ble U05 orientert om at A var ferdigbehandlet ved Lillestrøm legevakt og at hun var på vei tilbake til leiren.

Spesialenheten for politisaker

Besøk: Grønnegt. 82

Post: Postboks 93, 2301 HAMAR

Tel: 62556100 Faks: 62556102

E-post: post@spesialenheten.no

MWI004

Spesialenhetens etterforskning

Spesialenheten har gjennomført avhør av A som mistenkt. Hovedpraksisansvarlig, politioverbetjent E og politibetjent D er avhørt som vitner.

Dokumenter i politiets sak 12591871, samt politiets oppdragslogg fra 22. august 2013, er innhentet fra Romerike politidistrikt.

Spesialenheten har hatt bistand av Romerike politidistrikt til åstedsundersøkelse, samt sikring av våpen, våpenbelte, hylster og pistolmagasiner.

Undervisningsmaterieell vedrørende leksjoner for våpenopplæring er innhentet fra Politihøgskolen.

Nærmere om sakens faktum

Torsdag 22. august 2013 ble det avholdt skytetrening for studenter fra Politihøgskolen på Sessvollmoen militærleir. Under treningen avfyrte politihøgskolestudent A skudd i egen legg.

Politioverbetjent E er ansatt som praksisansvarlig ved Romerike politidistrikt. Han er administrativt underlagt politidistriktet, men faglig underlagt Politihøgskolen. Han har forklart at kurset på Sessvollmoen er et opplæringsopplegg for PHS-studenter som skal gjennomføre praksisåret B2. Det følger Politihøgskolens leksjoner for opplæring i bruk av skytevåpen, taktikk modul 1, samt innføring i ordenstjeneste. Kurset varer i tre uker før studentene tar fatt på praksisåret på de lokale tjenestesteder. Studentene hadde første kursdag på Sessvollmoen mandag 19. august 2013. Ifølge politioverbetjent E er det stort spenn blant kursdeltakerne. Noen har ikke kjennskap til våpen og andre har vært mange år i forsvaret. Undervisningen omfatter to ulike våpen; MP5 og pistol P-30. Det er egne våpeninstruktører som gjennomfører leksjonene. Disse går over fem dager, hvor den første dagen er en teorileksjon og de fire øvrige praktisk opplæring på skytebanen. I følge politioverbetjent E hadde A gjennomført teoridagen, og denne hendelsen fant sted under første dag på skytebanen. Til stede på banen var 13 studenter og tre instruktører.

Ifølge A har hun ikke erfaring med våpen fra tidligere, og hadde aldri holdt en pistol før dette kurset. Den aktuelle dagen øvde de seg på å skyte på blink. De terpet på regler og hvordan man tømmer og lader magasin. Etter å ha skutt fikk hun beskjed av en instruktør om å ta magasinet ut av pistolen. Tidligere på dagen hadde de blitt vist at de ikke skulle stå og veive med våpenet dersom de var i offentlighet eller med kollegaer. I slike tilfeller kan man løse ut magasinet mens våpenet er i hylsteret. Hun tenkte da at hun skulle benytte denne metoden og hun spurte instruktøren "hvor er knappen?". A har forklart at idet hun sa dette, forsto hun at knappen hun holdt på var avtrekkeren og ikke utløseren til magasinet, og så trakk hun av. I etterkant har A tenkt at hun burde ha tatt våpenet ut av hylsteret og tatt ut magasinet mens hun sto rettet mot skyteskivene. Hun visste at våpenet var ladd fordi magasinet sto i.

A har forklart at hun ikke gjorde det de hadde fått beskjed om da hun skulle løse ut magasinet fra våpenet. Hun brukte pekefingeren, selv om det var gitt informasjon om at man helst skal bruke tommel eller langfinger. Hun har imidlertid forklart at hun hadde stilt inn hylsteret i henhold til opplæringen, og at hylsteret hang rett ned. Skuddet skapte en 10 cm lang flenge langs yttersiden på hennes høyre legg. Det var ikke dypt, men ganske bredt. A opplyste at kula gikk rett gjennom og ned i bakken. Såret ble sydd med 17 sting.

Politibetjent D var hovedinstruktør for våpen ved kurset på Sessvollmoen. Han har forklart at han er utdannet våpeninstruktør og har lang erfaring på området. Han har vært hovedinstruktør på tilsvarende kurs flere ganger tidligere. Ifølge politibetjent D fant hendelsen sted under andre økt på skytebanen. Så tidlig i skyteutdanningen er det fokus på presisjonsskyting, samt lading og tømning av våpen. Under kurset hadde studentene fått inngående kjennskap til faren for vådeskudd, og at dette ofte skjer under lading og tømning, samt under trekk og hylstring. Studentene hadde også blitt forevist video hvor vådeskudd inntreffer og politibetjent D mener det kommer uttrykkelig fram av opplæringen at man må være veldig påpasselig i disse situasjonene.

Politibetjent D har forklart at studentene sto 15 meter fra skyteskivene og A slet litt med å treffe. Hun skjøt med en pistol av merket Hecler og Koch P30L. Politibetjent D sto rett bak og fulgte med da hun skjøt for å se på avtrekk mv. De skjøt serier på fem skudd. Siden hun skjøt dårlig ba politibetjent D henne om å ta ut magasinet for å gi henne noen flere patroner. Han ønsket å følge nøye med på noen skudd for å se hva hun gjorde. Han tok et par skritt tilbake og idet han lette etter patroner, smalt det. A skrek til og politibetjent D så at skuddet hadde gått i leggen hennes. Han la henne i bakken og iverksatte førstehjelp. Politibetjent D tok av henne hylsteret, tok ut og tømte pistolen og la den på bakken.

I følge politibetjent D lærer studentene at magasinet skal tas ut når man holder pistolen i hånden. Man bruker tommel eller langfinger og løser ut magasinet med en av dem. Men studentene hadde også blitt vist hvordan de kunne ta ut magasinet mens våpenet var i hylster med låsen på. Dette er særlig aktuelt når de er ute blant folk. Politibetjent D har opplyst at det så å si er umulig å få et skudd til å gå av når pistolen sitter riktig i hylsteret med låsen på. Dette fordi låsen på hylsteret blokkerer hanen og forhindrer at denne spenner seg. I tillegg er det vanskelig å få en finger ned i avtrekkeren når pistolen er hylstret riktig. Han oppfattet derfor at A trolig ikke kan ha hatt våpenet ordentlig nede i hylsteret.

De aktuelle våpnene fikk de fra Politihøgskolen. Politibetjent D har forklart at disse kom uten lykter, slik at de måtte låne lykter av forsvaret. Forsvarets lykter var av merket M3X og er nesten identiske med politiets lykter, men noe større. De gikk ned i hylsteret og låsen gikk på, slik at de fungerte som de skulle. I følge politibetjent D medførte dette i praksis at våpenet satt noe høyere i hylsteret og da strammer låsen enda bedre over hanen på toppen. Uten bruk av lykt ville pistolen vært så løs i hylsteret at det ikke var forsvarlig. Politibetjent D var overrasket over at dette skjedde med A, i det han mente hun var på eller over gjennomsnittet når det gjaldt våpenhåndtering og våpenforståelse.

I henhold til egenrapport fra patrulje V38 fra Romerike politidistrikt fremgikk at det lå et våpenbelte, et hylster, to magasiner, samt en pistol, på skytebanen da de ankom stedet for å ta åstedsundersøkelsen den 22. august 2013. Sliden på pistolen var hektet i bakre stilling og magasinene lå ved siden av våpenbeltet. Disse var ladd med henholdsvis 15 og 2 skudd. Utstyret lå på standplass 4, 10 meter fra skyteskiven. Våpenet, hylsteret, magasinene og våpenbeltet ble fotografert og beslaglagt.

Beslaget ble besluttet opprettholdt 29. august 2013 av en politiadvokat fra Romerike politidistrikt. Av påtegnning samme dag fremgikk at beslutningen ikke var nedtegnet tidligere grunnet manglende tilgang som følge av skjerming av saken ved politidistriktet.

Spesialenhetens vurdering

I henhold til påtaleinstruksen § 34-1 fjerde ledd omfatter Spesialenhetens mandat også politihøgskolestudenter under praksis. Spesialenheten skal ta stilling til om A har begått en straffbar handling i forbindelse med at hun avfyrte vådeskudd. Spesialenheten har ikke funnet grunnlag for å iverksette etterforskning knyttet til gjennomføringen av skyteundervisningen.

Saken er vurdert etter straffeloven § 352 om uforsiktig omgang med skytevåpen. Bestemmelsen gjelder den som uaktsomt forvolder betydelig skade på legeme eller helbred ved bruk av skytevåpen. Kravet til betydelig skade anses ikke oppfylt.

I følge straffeloven § 352 straffes den som ved bruk av skytevåpen gjør seg skyldig i uforsiktig adferd egnet til å volde fare for andres liv eller helbred.

I Høyesteretts avgjørelse gjengitt i Rt. 1969 side 1376, uttalte førstvoterende følgende om skyldkravet:

”Jeg anser det klart at det for domfellelse etter straffeloven § 352 første ledd er tilstrekkelig med uaktsomhet, også i relasjon til vilkåret om at den uforsiktige adferd må være egnet til å volde fare for andres liv eller helbred.”

Slik saken fremstår for Spesialenheten synes A å ha avfyrte et skudd ved en feiltakelse da hun skulle løse ut magasinet fra pistolen. Det legges til grunn at hun trykket på avtrekkeren i stedet for å trykke på utløsermekanismen til magasinet.

På bakgrunn av As forklaring legges det til grunn at hun hadde så godt som ingen erfaring med å håndtere skytevåpen. Selv om hun hadde fått teoretisk opplæring dagen i forveien anses hun ikke å ha rukket å opparbeide seg særlig kyndighet i forhold til våpenhåndtering. Dette underbygges av at hun befant seg i en pågående undervisningssituasjon under første dag på skytebanen. Selv om hun må forventes å ha et bevisst forhold til de faremomenter som er forbundet med håndtering av våpen, finner Spesialenheten ikke at hun er slik å bebreide at hennes opptreden kvalifiserer til straffbarhet. Det vises blant annet til at hun var oppmerksom på at hylsteret og våpenet pekte rett ned i bakken, slik de hadde lært. Spesialenheten viser også til at den metoden hun valgte for å løse ut magasinet var en av to godkjente metoder som hun hadde fått opplæring i.

Vedtak

Saken henlegges for A som intet straffbart forhold anses bevist.

A underrettes om vedtaket.

Kopi av vedtaket oversendes politimesteren i Romerike politidistrikt og Sjefen for Politihøgskolen til orientering.

Sjefen for Spesialenheten for politisaker, 18. oktober 2013

Jan Egil Presthus

Camilla Lie
juridisk rådgiver